

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Důraz na rozvíjení digitální gramotnosti je kladen i v ostatních předmětech, informatika však tuto gramotnost primárně utváří.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Předmět Informatika je povinný vyučovací předmět zařazený do 4. a 5. ročníku v časové dotaci 1h. Součástí výuky je programování v programovacím jazyce Scratch a práce s dalšími materiály, které rozvíjí informatické myšlení a práci s daty. Výuka probíhá na noteboocích a tabletech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PŘEDMĚTU

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE K UČENÍ:

Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Vytváříme podmínky pro práci s chybou a odstraňujeme obavy z chyb.

Umožňujeme žákovi bádát, pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při výuce a při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.

Prostřednictvím sebehodnocení vedeme žáky k posouzení svých dovedností a učiněných pokroků.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ukazujeme žákům, že problém není hrozba, ale výzva.

Podporujeme různé způsoby řešení problému a poskytujeme zpětnou vazbu k navrženým postupům.

Podporujeme týmovou spolupráci a využívání moderní techniky při řešení problémů. Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců.

Vytváříme příležitosti pro uplatnění publikačních a prezentačních dovedností žáků, při kterých sdělují své názory a myšlenky.

Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven a v pravidlech pro akce mimo školu.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

Podporujeme začlenění všech dětí do výuky a kolektivu volbou vhodných forem a metod práce.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Netolerujeme sociálně patologické projevy chování. Zaměřujeme se na jejich prevenci.

Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření, kázeňské přestupky řešíme individuálně.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejich snahu oceňujeme.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Podporujeme schopnost žáků adaptovat se na nové pracovní podmínky.

STRATEGIE, kterými rozvíjíme žákovské DIGITÁLNÍ KOMPETENCE:

Ve výuce se zaměřujeme na ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb.

Digitální zařízení, aplikace a služby využíváme při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.

Podporujeme samostatnost žáků při volbě technologií pro danou činnost či řešený problém.

Ve výuce se zaměřujeme na schopnost získávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah.

Klademe důraz na pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost.

Klademe důraz na bezpečné užívání zařízení i dat.

Předcházíme situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků.

4.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Ovládání digitálního zařízení Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Digitální technologie Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Data, informace a modelování Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	VV - emoce (sdělení obrázkem)

5.ročník			
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</i> <i>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>	Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech Doplňuje posloupnost prvků Umístí data správně do tabulky Doplňuje prvky v tabulce V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Informační systémy Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<i>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i> <i>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i> <i>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i> <i>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy V programu najde a opraví chyby Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Vytvoří a použije nový blok Upraví program pro obdobný problém	Algoritmizace a programování Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	
<i>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</i>	Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí	Informační systémy Systém, struktura, prvky, vztahy	

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy V programu najde a opraví chyby Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Algoritmizace a programování Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty Pomocí obrázku znázorní jev Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Data, informace a modelování Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav V programu najde a opraví chyby Používá události ke spuštění činnosti postav Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Upraví program pro obdobný problém Ovládá více postav pomocí zpráv	Algoritmizace a programování Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření - Žák:

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*
- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*
- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*